

Høring randzonenloven

Andre organisationer (ekskl. landboforeninger mv.)

- Plantning og Landskab, Landsforeningen
- Foreningen Registrerede Revisorer FRR
- Parcelhusejernes Landsforening
- Dansk Ornitologisk Forening
- 3 F
- Dansk Planteværn
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Danmarks Biavlerforening
- Danmarks Jægerforbund
- Realkreditforeningen og Realkreditrådet
- Friluftsrådet
- Finansrådet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Kommunernes Landsforening
- Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet

PLANTNING & LANDSKAB, LANDSFORENINGEN

Majsmarken 1, 7190 Billund

Tlf. 76 60 21 00 e-post: plant@plantningoglandskab.dk www.plantningoglandskab.dk

KOPI

FødevarerErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

20. december 2010

Vedr.: Høring over forslag til lov om randzoner.

I mange år har flere EU medfinansierede europæiske forsøg vist, at de bedste randzoner til beskyttelse af vandløbs vandkvalitet er træagtige bevoksninger langs med vandløbene. Der kan f.eks. henvises til projekter i Veneto-området.

Der eksisterer allerede i dag langs med nogle af de i §1 nævnte "ikke rørlagte vandløb og søer over 100 m²" sådanne bevoksninger, defineret som landskabs- og biotopforbedrende beplantninger iht. bekendtgørelse nr. 191 af 02-03-2010.

Plantning & Landskab, Landsforeningen, vil derfor foreslå, at der i § stk. 2 også nævnes landskabs- og biotopforbedrende beplantninger.

Landsforeningen vil endvidere foreslå, at der i § 2 stk. 1 også nævnes, at der i randzonen kan ske etablering af landskabs- og biotopforbedrende beplantninger under de samme betingelser som gældende for flerårige energiafgrøder.

Venlig hilsen
f.
Plantning & Landskab

Helge Knudsen

NOPI

Registrede
Revisorer
FRR

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
FødevareErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Att.: Kontorchef Morten Blom Andersen

Pr. e-mail: areal@ferv.dk

5. januar 2011

Høring vedrørende forslag til lov om randzoner

Tak for muligheden for at kommentere lovforslaget.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Michael Rugaard
foreningsdirektør

KOPI

Kirsten Dollerup (Fødevarerhverv)

Fra: Allan Malskaer [formand@parcelhus.dk]

Sendt: 28. december 2010 22:19

Til: Arealkontoret (KTP, DFFE)

Cc: '@1Jørn @Bitsch'

Emne: høringssvar randzone

Fødevarerhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Hermed høringssvar på randzone forslaget.

Med venlig hilsen,
landsformand Allan Malskær, cand. polit.

Parcelhusejernes Landsforening,
Kirke Værløsevej 24, 1.C., 3500 Værløse
Tlf: 7020 1977 (9-15), mail: formand@parcelhus.dk
www.parcelhus.dk

Denne e-mail kan indeholde oplysninger underlagt juridisk tavshedspligt alene til brug for den tiltænkte modtager.
Hvis De ved en fejl har modtaget denne e-mail, bedes De straks give PL besked og i øvrigt slette meddelelsen.

3105-09-261

102 1

PARCELHUSEJERNES LANDSFORENING

FORMANDEN

FødevarerErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V
E-mail: areal@ferv.dk

101228

Vedr. høring omkring **Forslag** til Lov om randzoner

På vegne af Parcelhusejernes Landsforening (PL) skal jeg hermed afgive svar på
Deres høring omkring ovenstående lovforslag.

Vi ønsker, at det fremgår af loven, at grundejerforeningsejede m. v. arealer dækkes af
undtagelserne § 1, stk.2.

Dette fremfører vi for at undgå fremtidige misforståelser, idet vi dog kan se, at det
formentlig er eller vil kunne indfortolkes i lovforslaget, at også arealer omfattet af
definitionerne, der tilhører grundejerforeninger eller laug af den en eller anden type,
hvor 2 eller flere grundejere i landzone i fællesskab varetager en fælles funktion eller
ejerskab af et vandløb, en sø eller lignende, kan defineres indenfor ” skov, have, park
eller lignende.

Med venlig hilsen

Cand.polit. Allan Malskær
Landsformand

KOPI

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)

Fra: Anja Härle Eberhardt [anja.eberhardt@dof.dk]

Sendt: 4. januar 2011 10:20

Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)

Emne: Høringssvar til Lov om randzoner fra DOF

Til Arealkontoret

Hermed sendes vedhæftet et høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening til Lov om randzoner.

Med venlig hilsen/
Best regards

Anja Härle Eberhardt

Biolog. Naturpolitisk medarbejder/
Biologist. Conservation and Agriculture Policy Officer

Dansk Ornitologisk Forening – BirdLife Denmark

Vesterbrogade 138-140
DK-1620 København V.

www.dof.dk
www.birdlife.org

Telefon/phone: +45 3328 3800
Direkte/direct: +45 3328 3814
Mobil/mobile: +45 3054 9234
E-mail: ahe@dof.dk

Få større viden om fuglene - bliv medlem af DOF

Du får 8 medlemsblade om året og adgang til flere hundrede guidede fugleture for kun 415 kr. [Klik her](#) og meld dig ind i dag.

3105-09-261

106 1

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
FødevarerErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

4. januar 2011

Vedr. høring over forslag til lov om randzoner

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) er meget positive omkring udlægning af 10 m brede bræmmer og randzoner langs vandløb og søer. Det er vores opfattelse at dette tiltag på en gang vil kunne reducere belastningen af vandmiljøet med kvælstof og fosfor fra de dyrkede arealer væsentligt og samtidig vil kunne få en mærkbar positiv effekt på naturindholdet og biodiversiteten i det åbne land. Desværre rummer det foreliggende lovforslag en række mangler og begrænsninger, så det samlede forslag i stedet kan blive til mere skade end gavn for det vilde dyre- og planteliv.

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Lovforslaget vil forhindre gødskning, sprøjtning, dyrkning eller anden jordbehandling i en afstand af indtil 10 m langs mere end 25.000 km åbne vandløb og søer i landzone. Herved vil der kunne skabes 50.000 ha udyrkede arealer i landskabet, som vil kunne blive vigtige levesteder for de arter af fugle og dyr, som er knyttet til det åbne land, men som igennem de sidste årtier har mistet langt størstedelen af deres levesteder i landbrugslandet.

De nye randzoner vil med den rette forvaltning kunne kompensere for en del af det omfattende tab af levesteder for fugle, som er forårsaget af den intensive landbrugsdrift med stadigt større marker, der drives i monokulturer med omfattende gødskning og sprøjtning efter forudgående dræning og afvanding. Senest, siden 2008, har vi oplevet genopdyrkningen af ca. 120.000 ha brakarealer. Resultatet af det intensive landbrug har været en katastrofal tilbagegang for tidligere vidt udbredte fuglearter som kirkeugle, brushøne, alm. ryle, rødrygget tornskade, gul vipstjert, engpiber, bynkefugl og bomlærke. Også de tidligere helt almindelige arter som vibe, rødben, agerhøne, sanglærke, tornirisk og gulspurv er gået kraftigt tilbage.

Ifølge DOFs overvågning af de almindelige fuglearter i Danmark ved årlige punkttællinger er sommer forekomsten blandt de nævnte arter reduceret med fra 36% til 85% igennem de seneste 34 år.

Det intensive landbrug har ikke kun ramt fuglene, men også forekomsten af vilde planter, insekter, frøer, krybdyr og pattedyr. Senest har miljøministeren måttet særfrede haren i dele af Jylland velvidende, at haren ikke forsvinder som følge af jagt, men pga. fødemangel i det moderne landbrugsland.

Forudsætningen for, at de nye randzoner skal få en positiv virkning på bestandene af fugle og dyr i landbrugslandet, er, at der skabes et fødegrundlag i form af vilde planter, som igen skaber livsrum for et rigt insektliv mv. Særligt de lysåbne naturtyper som mose, eng og overdrev rummer en stor artsdiversitet.

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

Vi er derfor i DOF meget betænkelige ved, at der gives mulighed for dyrkning af flerårige energiafgrøder i randzonerne. En række af de arter, som nævnes i lovforslagets bemærkninger er ikke hjemmehørende i den danske natur, og de er derfor ikke tilpasset vort naturlige dyrelivs behov. Undersøgelser udført af DMU i bevoksninger af energipil viser en meget lav yngletæthed og artsdiversitet af fugle (Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift 98 (2004): 21-32).

Hvad værre er, vil etablering af flerårige energiafgrøder i form af buske og træer skabe 5-30 meter høje barrierer langs vore vandløb og søer, som vil skygge plantelivet væk på de nuværende bræmmer langs vandløb og i søernes bredzone. Herved forsvinder livsgrundlaget for fugle og andre dyr, som vil mangle føde i form af frø og insekter. Det er f. eks. velkendt, at træopvækst omkring mindre søer fordriver frøer og salamandre dels pga. fødemangel dels pga. lavere vandtemperaturer i det skyggefulde vand.

Bevoksninger af flerårige energiafgrøder i form af buske og træer vil også medføre en væsentlig ændring af det åbne landskab, hvor vore ådale vil blive gennemskåret af palisadeagtige bevoksninger, som fjerner udsynet til vandløb og søer og dermed ødelægger landskabsoplevelsen for befolkningen og turister.

Fugle som gæs og svaner er meget påvirkelige overfor sådanne bevoksninger, som de holder en sikkerhedsafstand på 2-300 meter fra. Gæs og svaner vil derfor få deres muligheder for fødesøgning omkring vandløb og søer kraftigt beskåret, hvis der tillades flerårige og flere meter høje bevoksninger af træer og buske i randzonerne.

Forslaget om flerårige energiafgrøder i randzonerne vil derfor efter DOFs opfattelse virke stik imod regeringens erklærede mål om at standse tilbagegangen i biologisk mangfoldighed (2010- og 2020-målene).

DOF skal derfor kraftigt anbefale, at der ikke gives mulighed for dyrkning af flerårige energiafgrøder i randzonerne. Såfremt muligheden for dyrkning af disse afgrøder fastholdes, bør det i §2 stilles som et ufravigeligt krav, at der skal ske en årlig nedskæring/afhøstning af kulturene.

Vi finder det usædvanligt og unødvendigt, at der gives to forskellige sæt undtagelsesbestemmelser i § 5 og § 6, når de ifølge bemærkningerne kun forventes at skulle anvendes *"i relativt få tilfælde"*. Indførelse af individuelle bræmmebestemmelser for forskellige bedrifter vil skabe et administrativt kaos, hvor bræmmebredden på den enkelte bedrift vil ændre sig, hver gang der bliver tilkøbt eller frasolgt jord. Det vil samtidig svække befolkningens mulighed for at kontrollere lovgivningens overholdelse og dermed påvirke retsopfattelsen negativt.

Udlægningen af 50.000 ha randzoner var allerede et virkemiddel i Vandmiljøplan III fra april 2004. Vi har i DOF længe set frem til gennemførelsen af dette tiltag, som blev videreført i den politiske aftale om Grøn Vækst fra juni 2009.

Det er derfor med stor forundring, at vi i bemærkningerne til lovforslaget kan læse, at *"den endelige bredde af randzonerne vil afhænge af den igangværende kortlægning af de omfattende bredstrækninger"* og at kortlægningen først *"forventes afsluttet medio 2012"*. Vi må spørge os selv, hvad de forløbne 6 et halvt år, så har været anvendt til? Og formuleringen lægger op til, at randzonerne får en eller anden tilfældig bredde, som måske skal måles i cm.

Den manglende kortlægning efterlader det indtryk, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri ikke har den fornødne kompetence til at administrere lov om randzoner. DOF mener, at loven burde ligge under Miljøministeriet, som også administrerer skovloven, naturbeskyttelsesloven, miljømålsloven, inkl. vand- og naturplanerne, samt vandløbsloven inkl. bestemmelserne om

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

Bird
INTERNATIONAL

de første 2 meter bræmmer langs vandløbene. Vi finder det således ineffektivt, at to forskellige ministerier skal administrere hver sin del af en måske under 10 meter bred bræmme igennem landskabet.

En stor del af de påtænkte randzoner udgøres allerede i dag af de 2 meter brede vandløbsbræmmer, af skove, af haver eller af naturbeskyttede arealer. Udlægningen af 50.000 ha landbrugsareal til randzoner er allerede indregnet som et af virkemidlerne i de netop offentliggjorte forslag til vandplaner. Det fremgår ikke klart af lovforslagets bemærkninger, hvordan regeringen vil forholde sig til den situation, at kortlægningen måtte vise, at der ikke bliver behov eller mulighed for at udlægge 50.000 ha landbrugsjord i højest 10 meters bredde.

Selv om det ikke fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 11, forventer vi i DOF, at overtrædelse af lov om randzoner vil blive omfattet af de danske krav til krydsoverensstemmelse ved udbetaling af landbrugsstøtte. Dette er afgørende for motivationen til at overholde lovgivningen. Dette vil samtidig lette myndighedernes administration i forbindelse med manglende overholdelse af randzonebredden.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 12, at loven først kan sættes i kraft, når de nye vandplaner er vedtaget. Det skulle ifølge vandrammedirektivet og miljømålsloven være sket i december 2009, men kan nu som følge af politisk forhaling tidligst ske i efteråret 2011. Såfremt resultatet af den manglende kortlægning først foreligger medio 2012, vil det være urealistisk at sætte loven i kraft med virkning fra dyrkningssæsonen 2012-13 velvidende, at landmændenes planlægning af deres dyrkning starter længe før såtidspunktet, og at mange arealer tilsås straks efter høst i august måned. Loven vil på dette grundlag først kunne få virkning fra dyrkningssæsonen 2013-2014, hvilket er for sent til, at det vil være muligt at registrere nogen effekt på vandmiljøet inden for vandplanernes første planperiode, der udløber i 2015, og inden at forslag til nye vandplaner skal fremlægges i 2014.

Spørgsmålet om ikrafttræden af lovens bestemmelser blev behandlet på samråd i Folketingets miljøudvalg den 19. maj 2010, hvor både miljøminister Karen Ellemann og fødevareminister Henrik Høegh var tilstede. Henrik Høegh forsikrede at, hvis lovforslaget om randzoner blev fremsat i november 2010, så ville det betyde, "at et dyrkningsforbud i randzonerne kan træde i kraft efter høsten 2011, så alle randzonerne er en realitet i 2012, sådan som det var meningen med Grøn Vækst". <http://www.ft.dk/samling/20091/almdele/mpu/spm/746/svar/726157/864384.pdf>
Der var altså for et halvt år siden ikke tale om, at man skulle vente på en manglende kortlægning, og at vandplanerne bliver vedtaget.

Det er således vores opfattelse, at lovforslaget med den tilhørende tidsplan ikke er i overensstemmelse med miljømålsloven og vandrammedirektivet, og at der derfor skal strammes op på processen omkring lovens ikrafttræden.

Med venlig hilsen

Niels Riis
Næstformand

Anja Härle Eberhardt
Naturpolitisk medarbejder

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

KUPI

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)**Fra:** nini.jepesen@3f.dk på vegne af hoering@3f.dk**Sendt:** 7. januar 2011 09:37**Til:** Arealkontoret (KTP,DFFE)**Emne:** Hørings svar: Forslag til lov om randzoner

3F har modtaget ovennævnte forslag til lov om randzoner og skal meddele, at vi støtter forslaget.

Vi ser dog gerne, at der i § 2 sker en ændring således, at det bliver et krav, at der skal dyrkes flerårige energiafgrøder, og kun hvis dette ikke er muligt, at der så kan dyrkes vedvarende græs.

Grunden til dette er, at vi finder, at vi skal udnytte arealerne til at gøre Danmark mindre afhængig af fossile brændsler samt skabe job, hvilket begge dele vil kunne ske, hvis der indføres et krav om dyrkning af flerårige energiafgrøder på randzonerne, hvor det er muligt.

Venlig hilsen

Jesper Lund-Larsen
Miljø- og arbejdsmiljøkonsulent

Kampmannsgade 4
DK 1790 København V

Kampmannsgade 4
DK 1790 København V

Tlf: +45 88 92 10 12
Fax: +45 88 92 03 69
Mobil: +45 21 45 74 32

e-mail: jl@3f.dk
Web: www.grønnejob.dk
Web: www.3f.dk

Direktør for Arealkontoret
Arealkontoret

3105-09-261

154

Tænk på miljøet før du printer

Fra: Kurt Vagner Jensen (FødevarerErhverv) [mailto:KVJ@ferv.dk] **På vegne af** Arealkontoret (KTP,DFFE)

Sendt: 10. december 2010 12:25

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; ae@ae.dk; post@jægerne.dk; DK Naturfredningsforening 2; de@de.dk; debra@energibranchen.dk; danskgartneri@danskgartneri.dk; info@christmastree.dk; Dansk Kvæg; Dansk Landbrugsrådgivning; dof@dof.dk; mail@kopenhagenfur.com; post@dmoge.dk; Danske Regioner; Danske Svineproducenter; info@skovforeningen.dk; danva@danva.dk; post@dommerforening.dk; ddl@ddl.org; info@skovdyrkerne.dk; Det Biovidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet; Dansk Slagtefjerkræ (TL); hedeselskabet@hedeselskabet.dk; Det Økologiske Råd og Selskab; 3F DK; Foreningen for Biodynamisk Jordbrug (biodynamisk-forening); fvd@fvd.dk; lyngdalgaard@mail.dk; fr@friluftsraadet.dk; Komunernes Landsforening; Kødbbranchens Fællesråd (kf); info@landboudom.dk; Landbrug og Førevarer; mail@landdistrikterne.dk; Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter; llodk@llodk.dk; Mejeriforeningen (ddb); pa@ruc.dk; sekretariat@parcelhus.dk; politimesterforeningen@mail.dk; rkr@rkr.dk; sekretariatet@danske-smaaoer.dk; ks@smaaskov.dk; info@okologi.dk; Beskæftigelsesministeriet; Finansministeriet; Socialministeriet; Justitsministeriet; Kirkeministeriet; Klima- og Energiministeriet; Miljøministeriet; Skatteministeriet; Undervisningsministeriet; Økonomi- og Erhvervsministeriet

Emne: Høring over forslag til lov om randzoner

10-01-2011

Til modtagerne på vedhæftede udsendelsesliste

Hermed fremsendes forslag til lov om randzoner i høring, jf. vedhæftede høringsbrev.

Eventuelle høringssvar bedes være FødevarerErhverv i hænde senest mandag den 10. januar 2011.
Eventuelle høringssvar bedes sendt til areal@ferv.dk.

Med venlig hilsen

Morten Blom Andersen
Kontorchef

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

FødevarerErhverv

Arealkontoret

Nyropsgade 30, 1780 København V

Tlf. 33 99 80 00, Fax 33 95 80 80, e-mail ferv@ferv.dk, www.fvm.ferv.dk

KOPI

Kirsten Dollerup (Fødevarerhverv)

Fra: Niels Lindemark [Niels@plantevaern.dk]**Sendt:** 7. januar 2011 10:08**Til:** Arealkontoret (KTP,DFFE)**Cc:** Helle Græsted Bennedsen; Vibeke Bjørn Hansen**Emne:** Høring over forslag til lov om randzoner - J.nr. 3105-09-261

Dansk Planteværns medlemmer støtter princippet i oprettesen af sprøjte- og gødskningsfrie randzoner langs vandløb og søer.

Vi savner dog saglig argumentation for, at bredden netop skal være 10 meter og foreslår derfor, at loven kommer til at indeholde mulighed for senere at justere denne i lyset af ny viden.

Der bør i forlængelse af lovens vedtagelse iværksættes studier af breddens betydning for miljøforbedringerne.

Denne viden er også væsentlig at tilvejebringe, da 5% regelen kan medføre zoner af stærkt varierende bredde på forskellige ejendomme, hvilket vil påvirke effekten på miljøet.

Med venlig hilsen
Dansk Planteværn

Niels Lindemark
Teknisk/videnskabelig chef

Telefon 33 78 52 32 (direkte)
Mobil 40 56 70 78

3105-09-261

155

KOPI

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)

Fra: Lars Brinch Thygesen [lbt@sportsfiskerforbundet.dk]**Sendt:** 7. januar 2011 15:04**Til:** Arealkontoret (KTP,DFFE)**Emne:** Høringssvar i forbindelse med høring over forslag til lov om randzoner

Til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
FødevarerErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

261. Danmarks Sportsfiskerforbund har vedhæftet høringssvar til Lov om randzoner j. nr. 3105-09-

Med venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen
Miljøkonsulent
Danmarks Sportsfiskerforbund
Skyttevej 4, 7182 Bredsten Telefon 7582 0699

Direkte 7622 7074
Mobil 2779 7104
Mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Web www.sportsfiskeren.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

2011

3105-09-261

171

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
FødevareErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Vingsted, den 7. januar. 2011

Bemærkninger til lovforslag om randzoner i forbindelse med høring j. nr. 3105-09-261:

Danmarks Sportsfiskerforbund har modtaget ovennævnte lovforslag til høring og skal i den anledning udtale følgende.

Danmarks Sportsfiskerforbund vil indledningsvis rose lovforslagets målsætning om at sikre og beskytte vandmiljøet. Det er en klar og påkrævet forbedring at vandløb og søer nu skal omkranses af disse beskyttende randzoner. Vi vil dog opfordre til at lovtæksten kommer til at indeholde: **"minimum 10 meter"**, da der langs flere vandløb og mange søer er behov for en bredere bufferzoner end de 10 meter der er indskrevet i lovforslaget.

Lige så miljøvenligt forslaget er vedrørende beskyttelse af vandet, ligeså dårligt er forslaget for så vidt angår den øvrige natur. Hvis forslaget om dyrkning af energiafgrøder i bufferzonerne vedtages, mener vi det får vidtrækkende negative konsekvenser.

I bemærkningerne til loven står: ***Det er en del af Grøn Vækst aftalen, at der skal etableres op til ca. 75.000 ha nye og mere sammenhængende naturarealer, og etableringen af de dyrkningsfrie randzoner er med et forventet areal på ca. 50.000 ha et meget væsentligt element heri.***

Danmarks Sportsfiskerforbund har meget vanskeligt ved at se hvordan dyrkning af energiafgrøder kan opfylde målsætningen om ny natur. Derimod kan dyrkning true den øvrige natur. En energiafgrøde dyrket vandløbsnært, vil i tørre perioder kunne dræne uforholdsvist meget vand op i vedmassen. Dette kan langs visse vandansamlinger give problemer, primært langs mindre vandløb.

Vi har mange og rigtig dårlige erfaringer for hvad der sker, når f.eks. pil tager overhånd i de lavtliggende arealer. Her skader denne vækst den øvrige botanik, som vil mistrives og sandsynligt uddø under tilgroning. Et energikrat ødelægger desuden det frie udsyn i ådalene, samt gør adgangsforholdene meget vanskelige. En energiskov vil alene skabe større biodiversitet ved at virke som spredningskorridor. Skal der i forbindelse med disse randzoner ske en reel indsats for biodiversiteten, skal der skabes lysåbne og vedvarende græsningsarealer. Hvis disse arealer samtidigt kan komme til at indgå i vandløbs- og søers dynamik, kan der skabes lysåbne enge med temporære oversvømmelser – naturtyper vi og dyrene mangler i det danske landskab.

Med venlig hilsen

Danmarks Sportsfiskerforbund

Lars Brinch Thygesen

Miljøkonsulent

KOPI

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)

Fra: Asger Søgaard [asj@biavl.dk]

Sendt: 10. januar 2011 13:18

Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)

Emne: Lov om randzoner, høringssvar

Vedhæftet høringssvar til "lov om randzoner"
Med venlig hilsen

Asger Søgaard Jørgensen
Daglig Leder
Danmarks Biavlerforening
Fulbyvej 15
4180 Sorø
Telf. 57 86 54 69
www.biavl.dk

3105-09-261

227

Danmarks Biavlerforening

Fødevarerhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V
e-mail: areal@ferv.dk

Fulbyvej 15
4180 Sorø
Tlf. 57 86 54 70
Fax 57 86 54 71
Giro 1007521
E-mail dansk@biavl.dk
www.biavl.dk

Sorø den 10.1.11

Vedr. J.nr. 3105-09-261 Høring over forslag til lov om randzoner.

Danmarks Biavlerforening har med tilfredshed bemærket at et af lovens formål er at bidrage med op til 50.000 ha nye naturarealer, der som anført i bemærkningernes stk. 2.2 skal skabe nye levesteder for vilde dyr og planter og som vil have stor betydning for biodiversiteten.

Dette formål kan Danmarks Biavlerforening støtte fuldt ud. Vi oplever som biavlere problemerne med det meget intensive landbrug at der i perioder af året er mangel på blomstrende planter til bierne. Vi vurderer at det vi ser hos honningbierne er indikation af hvad der sker for andre bestøvere, humlebier, vilde bier og sommerfugle.

En forøgelse af biodiversiteten i plantevæksten gennem naturarealer i randzonerne vil efter foreningens opfattelse kunne medvirke til at give en vis kompensation for manglen på blomstrende planter i det intensive landbrugsareal.

Vi kan derfor foreslå en ændring af § 2 således at der også tillades dyrkning af "biotopforbedrende planter".

I den forbindelse kan vi anbefale at det netop nedsatte udvalg i forbindelse med lovgivningen om "biotopforbedrende beplantninger" inddrages i udformningen af bestemmelserne om behandling og beplantning af randzonerne.

Foreningen må afvise dyrkning af energiafgrøder på randzonerne som medvirkende til at skabe ny natur. De tilladte energiafgrøder vil være at betragte som monokulturer, der ikke medvirker til forbedring af biodiversitet.

Pilearter til energiformål kan måske i en kort periode bidrage til ernæring af bier og andre bestøvere, såfremt der vælges hanlige kloner af pilene og såfremt pilene når en så høj alder at de når at udvikle blomster. Men det vil ikke afhjælpe mangelen på blomster i den øvrige del af året.

Med venlig hilsen

Asger Søgaard Jørgensen

KOPI

Kirsten Dollerup (FødevareErhverv)

Fra: Trineke Borch Jacobsen [TBJ@realkreditforeningen.dk]
Sendt: 10. januar 2011 14:21
Til: Arealkontoret (KTP, DFFE)
Cc: Jeppe Torp Vestentoft; Marie Lund Bendtsen; Majbritt Christensen; Flemming Dengsø Nielsen
Emne: Høring om forslag til lov om randzoner

img-110150245-000

1.pdf (34 KB)...

FødevareErhverv

Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V
E-mail: areal@ferv.dk

Hermed fremsendes Realkreditforeningens og Realkreditrådets høringssvar vedrørende forslag til lov om randzoner.

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen
tbj@realkreditforeningen.dk
Direkte 3370 1115

3105-09-261
232

collated of 002 234

Fødevarerhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V
E-mail: areal@ferv.dk

10. januar 2011

Høringsvar – udkast til forslag til lov om randzoner i høring

Realkreditforeningen og Realkreditrådet har modtaget udkast til forslag om randzoner i høring med frist for bemærkninger den 10. januar 2011.

Journalnr. 115/81

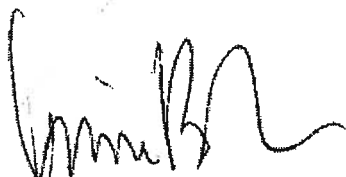
Dok. nr. 274166-v1

Udkastet er en udmøntning af bestemmelser i Grøn Vækst, som er aftalt mellem Regeringen og Dansk Folkeparti ved aftale af 16. juni 2010. Her foreslås etablering af sprøjte-, gødnings- og dyrkningsfrie randzoner langs alle ikke rørlagte vandløb og søer større end 100 m² i landzone.

For så vidt angår kompensationsordningen til de berørte landmænd savnes der et overblik over, hvordan kompensationsordningen skrues sammen. Der bør foretages en økonomisk konsekvensanalyse på forskellige bedriftstyper, af hvad belastningen vil være for de enkelte områder og bedriftstyper. Kompensationsordningen bør afspejle, at belastning kan være forskellig fra område og dyrkningsformer.

Det er vores opfattelse, at kompensationsudbetalingen bør være fuldt dækkende for produktionsforringelsen ved at der ikke kan dyrkes i randzonerne. De præcise beregninger beror på den nærmere økonomiske analyse af tabet for de respektive berørte ejendomme. Det er ikke tilstrækkeligt, at produktionsstab bliver fuldt kompenseret på nationalt plan, da den enkelte bedrift derefter kan være under- eller overkompenseret.

Kompensationsordningen forventes at komme fra EU's landdistriktsprogram. Det skal også understreges, at såfremt antagelsen i aftalen om landdistriktsprogrammets omfang for 2014 og frem ikke holder, vil omfanget af de igangsatte initiativer, herunder finansiering blive drøftet på ny. Realkreditforeningen og Realkreditrådet finder, at den fulde kompensation af værdiforringelsen skal ydes over en årrække og ikke udfases efter ganske få år.

Trineke Borch Jacobsen

Med venlig hilsen

Marie Lund Bendtsen

Direkte 3370 1115
tbj@realkreditforeningen.dk

Direkte 3373 0159
ml@rkr.dk

KOPI

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)

Fra: Trine Bergholtz [tbe@jaegerne.dk]**Sendt:** 10. januar 2011 14:48**Til:** Arealkontoret (KTP,DFFE)**Cc:** Ole Roed Jakobsen; Simon Ove Rasmussen; Niels Søndergaard; Bent Ove Rasmussen**Emne:** Høringssvar på forslag til oner

Hermed Jægerforbundets høringssvar på forslag til lov om randzoner.

Med venlig hilsen

Trine Bergholtz

International konsulent

Danmarks Jægerforbund/ Danish Hunters' Association

Højnæsvej 56, DK-2610 Rødovre

Tlf/phone (+45) 88 88 75 05

Mobil (+ 45) 27 80 28 48

E-mail: tbe@jaegerne.dk

jaegerforbundet dk

3105-09-261
233

FødevarerErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

10. januar 2011

Vedr.: Høring af ny lov om randzoner.

FødevarerErhverv har udsendt udkast til ny lov om randzoner i høring, og i den forbindelse ønsker Danmarks Jægerforbund at give følgende bemærkninger:

Danmarks Jægerforbund anser randzonerne som et meget betydende natur- og miljøbeskyttende element i det åbne danske landskab og hilser derfor den kommende lov velkommen. Vi ønsker dog at bidrage med nogle kommentarer, der kan medvirke til at kvalificere den naturforbedrende effekt randzonerne.

Loven indeholder mulighed for, at randzoner kan anvendes til dyrkning af energiafgrøder. Da det forudsættes, at tilplantningen af energiafgrøderne er underlagt samme regler som resten af det dyrkede areal, f. eks. Naturbeskyttelsesloven, ser vi en klar naturforbedrende effekt af denne mulighed, hvis randzonernes fremtidige drift sammenlignes med en hidtidig intensivt dyrket kornafgrøde.

De kendte dyrknings erfaringer med energiafgrøder har vist, at et fornuftigt driftsresultat er betinget af en intensiv dyrkningspraksis. Når der i lov om randzoner, jf. lovens hovedformål anføres, at energiafgrøder i randzonerne ikke undtages af forbud mod sprøjtning og gødskning, må det konkluderes, at energiafgrøder ikke vil kunne dyrkes i randzonerne med en betydende økonomisk gevinst som hovedformål.

Vi anbefaler at valget af tilladte afgrødetyper i randzonerne prioriteres, så det biologiske og landskabsæstetiske element bevares. Det opnås ved at indskrænke listen over godkendte energiafgrøder til hjemmehørende arter dvs. kun naturligt hjemmehørende arter af pil samt eg, ask, hassel og rødel.

Herved opnår man, at randzonerne udvikler sig til en oprindelig dansk naturtype med god understøttelse af ønsket om biodiversitet. Biomasseproduktionen vil måske være lavere end ved anvendelse af energipilekloner, popler eller eksotiske græsarter, men der vil stadig med overvejende sandsynlighed kunne opretholdes en udgiftsneutral drift af randzonen. Dels vil naturindholdet i randzoner tilplantet med hjemmehørende arter være højere end ved ikke-hjemmehørende og dels undgår vi risikoen for, at fremtidens landskab langs vore vandløb domineres af bevoksninger, der ikke er typiske for Danmark.

Af lovforslagets bemærkning afsnit 4 fremgår det, at randzonearealerne vil være underlagt rydningspligt. Jægerforbundet finder det ærgerligt, at der ikke tillades en blivende vækst af naturligt hjemmehørende energiafgrødearter.

Praktisk er det vanskeligt at skulle beskære afgrøder i disse randzoner, som ofte er sumpede, med hældning og til tider vand-overdækkede områder. Det vil derfor være svært at komme til med tungt maskinel. Biologisk er gevinsten ved træernes skyggegivning af vandet i søer og langs vandløb stor, ligesom effekten af de bevoksede randzoner som spredningskorridorer for flora og fauna vil være markant.

Danmarks Jægerforbund anbefaler af ovenstående grunde, at kravet om rydningspligt af randzonerne frafalder.

Venlig hilsen

Ole Roed Jakobsen

Formand

KOP1

Kirsten Dollerup (Fødevarerhverv)

Fra: Trineke Borch Jacobsen [TBJ@realkreditforeningen.dk]
Sendt: 10. januar 2011 14:58
Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)
Emne: Korrekt høringssvar - lov om randzoner
Prioritet: Høj

Fødevarerhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V
E-mail: areal@ferv.dk

Korrekt høringssvar - lov om randzoner - erstatter tidligere fremsendt version

Jeg har med mail af d.d. kl. 14.21 fremsendt **et udkast til** Realkreditforeningens og Realkreditrådets høringssvar vedrørende forslag til lov om randzoner. Vedhæftede høringssvar **erstatter det tidligere fremsendte.**

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen
tbj@realkreditforeningen.dk
Direkte 3370 1115

3105-09-261
234

FødevarerErhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V
E-mail: areal@ferv.dk

10. januar 2011

Høringsvar – udkast til forslag til lov om randzoner i høring

Realkreditforeningen og Realkreditrådet har modtaget udkast til forslag om randzoner i høring med frist for bemærkninger den 10. januar 2011.

Journalnr. 115/81

Dok. nr. 274166-v1

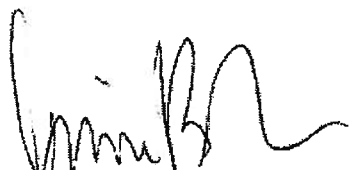
Udkastet er en udmøntning af bestemmelser i Grøn Vækst, hvor der foreslås etablering af sprøjte-, gødnings- og dyrkningsfrie randzoner langs alle ikke rørtlagte vandløb og søer større end 100 m² i landzone.

For så vidt angår kompensationsordningen til de berørte landmænd savnes der et overblik over, hvordan kompensationsordningen skrues sammen. Det er vores opfattelse, at kompensationsudbetalingen bør være fuldt dækkende for produktionsforringelsen ved at der ikke kan dyrkes i randzonerne herunder konsekvenser for et evt. manglende harmoniareal.

Der savnes endvidere et overblik over hvor mange ejendomme, som bliver berørt, og i hvor stort et omfang. Hvor mange forventes fx at ramme 5 % loftet? Dette er relevant bl. a. af hensyn til beregning af kompensation ved animalsk produktion på bedriften, som måtte blive påvirket og eventuelt reduceret som følge af, at der er et mindre harmoniareal til rådighed.

Kompensationsordningen forventes at komme fra EU's landdistriktsprogram. Dette medfører, at der reelt forsvinder et beløb svarende til produktionsværdien af de 50.000 ha fra det samlede landbrugserhverv. Realkreditforeningen og Realkreditrådet skal i denne forbindelse bemærke, at landbruget, som i forvejen er et trængt erhverv, derved rammes af et indtægts- tab, som ikke er nærmere kvantificeret.

Realkreditforeningen og Realkreditrådet finder det i øvrigt positivt, at kompensationen gives som en et-årig løbende kompensation, og integreres i fællesskemaet for de arealbaserede støtteordninger omfattet af enkeltbetalingsordningen. Det forudsættes i denne forbindelse, at det er en vedvarende kompensation for manglende dyrkningsmulighed. Alternativt forudsættes det, at erstatningen håndteres efter ekspropriationsregler med fuld initial erstatning for rådighedsindskrænkningen, og med krav om pantaversamtykke før udbetaling af erstatningen.

Trineke Borch Jacobsen

Med venlig hilsen

Marie Lund Bendtsen

KOPI

Kirsten Dollerup (Fødevarerhverv)

Fra: Trine Skov [tsn@friluftsradet.dk]
Sendt: 10. januar 2011 15:28
Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)
Emne: høringssvar vedr. lov om randzoner

Til Arealkontoret

Vedhæftet fremsendes Friluftsrådets høringssvar vedrørende lov om randzoner.

Med venlig hilsen
Trine Skov
Friluftspolitisk konsulent

Direkte: 33 28 04 19
Telefon: 33 79 00 79

E-post:tsn@friluftsradet.dk

Scandiagade 13
DK-2450 København SV
www.friluftsradet.dk

Friluftsrådet

Friluftsrådets formål er at støtte og opmuntre til friluftsliv og naturforståelse under hensyntagen til natur og miljø. Friluftsrådet varetager medlemmernes og befolkningens behov for samt interesser i et aktivt friluftsliv. Herunder som rådgivende organ over for de offentlige myndigheder. Friluftsrådet administrerer Tips- og lottomidler til friluftslivet.

3105-09-261
238

**Fødevarerhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V**

Fremsendt pr. e-mail til areal@ferv.dk

10. januar 2011

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til Lov om randzoner - J.nr. 3105-09-261

Friluftsrådet har modtaget høringsbrev vedrørende "Forslag til Lov om randzoner". Friluftsrådet har følgende kommentarer til lovforslaget.

Overordnede kommentarer

Først vil Friluftsrådet udtrykke tilfredshed med, at der nu realiseres et værktøj til at nedbringe partikelbunden fosforforurening til vandmiljøet. Friluftsrådet finder det vigtigt, at randzonerne holdes med vedvarende plantedække, for at opnå en tilfredsstillende tilbageholdelse af næringsalte og jord- og sandpartikler.

Det følger af aftalen om Grøn Vækst, at de landbrugere, der berøres af udlæggelsen af randzoner, vil blive kompenseret for deres tab. Den model, der er valgt indebærer, at de berørte landbrugere vil modtage en årlig støtte for deres tab. Det er Friluftsrådets opfattelse, at den valgte model er uhensigtsmæssig set ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt. Friluftsrådet mener, det vil være billigere og derfor mere samfundsøkonomisk forsvarligt, hvis staten opkøber de berørte arealer, pålægger arealerne de nødvendige restriktioner og derefter sælger dem igen, naturligvis med det værditab, som de pålagte restriktioner må medføre.

Kommentarer til de enkelte bestemmelser

§ 2, stk. 1: Friluftsrådet finder, at det er bekymrende, at der med lovforslaget gives mulighed for at tilplante randzonerne med energiafgrøder, som eksempelvis pil, poppel og rødel. Det vil få markante konsekvenser for den æstetiske oplevelse af landskabet, hvis der langs vandløb og søer etableres flere meter høje bæltter med energiafgrøder. En lang række vandløb og søer er således placeret i områder, der er udpeget efter planlovens § 11a stk. 1, nr. 15, som områder med særlige landskabelige værdier. Værdier, som fuldstændig vil blive ødelagt af op til 8 meter brede og op til 10 meter høje mure af energiafgrøder.

Friluftsrådet anbefaler derfor, at lovforslaget § 2 ændres, således at der ikke kan plantes energiafgrøder i randzonerne. Alternativt foreslår Friluftsrådet, at kommunerne får hjemmel til at hindre, at områder med særlige landskabelige værdier tilplantes med energiafgrøder.

§ 6: Friluftsrådet finder principielt, det er fornuftigt, at der kan dispenseres fra bestemmelsen om udlæggelse af randzoner, ligesom Rådet støtter, at denne bestemmelse administreres restriktivt.

Rådet synes dog, at det er uhensigtsmæssigt, at der kan dispenseres for dyrkning af juletræer. Juletræer er nok en højværdiafgrøde, men også en afgrøde, der fordrer omfattende gødskning og sprøjtning. Da juletræer samtidig er en afgrøde med en relativt kort omdriftstid, mener Friluftsrådet, at det vil være langt mere hensigtsmæssigt at etableres en overgangsordning, således at dyrkningen af juletræer kan afvikles på de vandløbs- og sønære arealer.

§ 9: Friluftsrådet synes, det er fornuftigt, at der med bestemmelsen gives mulighed for at delegeres varetagelsen af opgaver efter loven til andre myndigheder. Friluftsrådet anbefaler, at kompetencen delegeres til kommunerne, således at kontrollen i det enkelte geografiske område vil være samlet hos én myndighed.

§ 10: Friluftsrådet finder det stærkt utilfredsstillende, at der ikke med lovforslaget sikres offentligheden adgang til de udlagte randzoner. I henhold til aftalen om Grøn Vækst skal der udlægges 75.000 ha ny natur. Grøn Vækst lover samtidig, at naturen skal være bedre tilgængelig for borgerne. Men med dette lovforslag hindres offentligheden adgang til de 50.000 af de 75.000 ha.

Friluftsrådet finder det helt uforståeligt, at man ikke benytter denne oplagte mulighed til at sikre en markant forbedring af adgangsmulighederne i det svært tilgængelige landbrugsland. Med lovforslaget etableres 50.000 ha udyrkede arealer, disse 50.000 ha vil være undtaget fra Naturbeskyttelseslovens almindelige regler om, at det er tilladt at færdes på udyrkede arealer. Friluftsrådet finder det beklageligt, at lovforslaget dermed gør reglerne om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen endnu mere uigennemskuelige.

Hvis man vil sikre befolkningens opbakning til og forståelse for, at der afsættes milliarder til at sikre vores natur og miljø, skal befolkningen have mulighed for at opleve naturen og se den forskel, indsatsen gør.

Kun gennem de personlige oplevelser skabes grobund for et engagement hos det enkelte menneske, så vi hver især tager ansvar for at passe på vores fælles natur og miljø.

Friluftsrådet vil derfor på det kraftigste opfordre til at lovforslaget ændres og offentligheden sikres adgang til randzonerne.

Med venlig hilsen

Trine Skov
Friluftspolitisk konsulent

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)

Fra: Vibe Balthazar-Christensen [VBC@finansraadet.dk]
Sendt: 10. januar 2011 15:58
Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)
Cc: Lisbeth Grænge Hansen
Emne: Finansrådets høringssvar vedr. forslag til lov om randzoner

Til Arealkontoret i FødevarerErhverv,

Hermed fremsendes Finansrådets høringssvar vedr. forslag til lov om randzoner.

Med venlig hilsen/Kind regards

Vibe Balthazar-Christensen

Erhvervspolitisk konsulent/ Consultant

Direkte 3370 1086
vbc@finansraadet.dk

Finansrådets Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

3105-09-261
242

Fødevarerhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Finansrådets hørings svar på forslag til lov om randzoner

Hermed fremsendes Finansrådets hørings svar vedrørende forslag til lov om randzoner. Finansrådet takker for muligheden for at afgive hørings svar. Nedenfor følger Finansrådets kommentarer til lovudkastet.

Finansrådet mener, at det er vigtigt at få belyst de samlede konsekvenser af lovforslaget fyldestgørende, inden loven træder i kraft. Derfor bør det også være et relevant og naturligt led i den igangværende kortlægning at belyse følgende spørgsmål:

- Antallet af landbrugsejendomme, der forventes at blive påvirket af lovforslaget.
- Antallet af landbrugsejendomme, der forventes at blive ramt af 5 pct.-grænsen.
- Størrelsen på kompensationen, samt hvad kompensationen omfatter.
- Konsekvenserne for landbrugets indtjening fremadrettet.

For så vidt angår kompensation af de landbrugere, der som følge af loven skal udlægge randzoner på landbrugsarealer, har Finansrådet følgende bemærkninger:

- Det bør sikres, at landmanden får kompensation, som modsvarer det indtjeningstab, randzonen vil give for de enkelte landmænd. Det gælder både direkte på den berørte jord men også, hvis landmanden bliver ramt af manglende harmonikrav. Det kan få følger for størrelsen og dermed indtjeningen fra den animalske produktion.
- Endvidere bør den løbende kompensation tildeles den til enhver tid værende driftsherre af jordstykket.

Med venlig hilsen

Vibe Balthazar-Christensen

Direkte 3370 1086
vbc@finansraadet.dk

10. januar 2011

Finanssektorens Hus
Amallegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Journalnr. 115/48
Dok. nr. 274306-v1

KOPI

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)

Fra: Rikke Lundsgaard [rl@dn.dk]
Sendt: 10. januar 2011 17:08
Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)
Emne: DN's høringsvar vedr. lov om randzoner

I bedes se bort fra den mail med høringsvar jeg sendte for et par minutter siden.
Her er den rigtige udgave.

Venlig hilsen

Rikke Lundsgaard
Landbrugspolitisk medarbejder

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20
2100 København Ø

Telefon: 39 17 40 00
Direkte telefon: 23 20 30 07
E-mail: rl@dn.dk

**Danmarks
Naturfredningsforening**

100 ÅR | Vi har passet på fremtiden siden 1911

3105-09-261
2344 E

Dato: 10. januar 2011

Fødevarerhverv
Arealkontoret
Nyropsgade 30
1780 København V

Danmarks Naturfredningsforenings (DN) hørings svar vedrørende forslag til lov om randzoner i medfør af Grøn Vækst.

DN kvitterer hermed for forslaget til lov om randzoner, som foreningen grundlæggende byder velkommen.

Vi undrer os dog over, at en beslutning, der er taget i juni 2009 med al sandsynlighed først får virkning fra dyrkningssæsonen 2013. Vi kan hermed endnu en gang konstatere, at de grønne tiltag i Grøn Vækst planen bliver udskudt.

Vi har følgende kommentarer til forslaget.

Ad §2: DN er stærkt imod at tillade dyrkning af energiafgrøder i randzonerne. Vi mener det er natur- og landskabsmæssigt helt uacceptabelt at kunne dyrke f.eks. energipil på disse arealer. De åbne ådale er en integreret del af det danske kulturlandskab og etableringen af 10 m randzoner på hver side af de åbne vandløb vil være med til at sikre korridorer for de vilde dyr, insekter og planter. Disse korridorer skal ikke brydes af meterhøje bevoksninger med pil eller andre afgrøder. Vi mener, at tilladelsen er et besynderligt knæfald for snævre økonomiske interesser, især i betragtning af, at man ikke må hverken gødske eller sprøjte på de pågældende arealer, hvilket efter DN's mening er helt essentielt i forslaget. Især den manglende gødning vil forhindre en økonomisk rentabel udnyttelse af arealerne til energiafgrøder, men formentlig friste nogle landmænd til at etablere disse afgrøder alligevel. DN mener derfor, at den eneste form for flerårig energiafgrøde, der kan komme på tale i randzonerne er vedvarende græs. Foreningen understreger også nødvendigheden af, at disse arealer er underlagt de almindelige regler for rydning og slet for at forhindre en opvækst af træer og buske på arealerne.

Ad §5: forslaget om at randzonearealet maksimalt kan omfatte 5% af en bedrifts samlede areal mener DN skal udgå. Der er ingen faglig begrundelse for dette forslag og det kan potentielt set ødelægge den kontinuitet på arealerne, som efter vores mening er central. Bedrifterne bliver kompenseret for de arealer, som udgår til randzoner og de 10 m bør derfor ikke være til forhandling. Vi så helst en (minimum 10 meter, men i øvrigt) variabel bræmme efter vandløbsomgivelsernes topografi, så vi blandt andet kunne tage hele ådalen hvor det giver hydrologisk bedst mening.

Ad §10: Foreningen er af den klare opfattelse, at der skal være adgang for offentligheden på 10 m randzoner langs vandløb og søer i det omfang det kan lade sig gøre uden at genere

dyrkningen af jorden. Det vil sige, at det, hvor det kan lade sig gøre at få adgang til randzonerne f.eks. fra offentlige arealer, skal være muligt at kunne gå i disse nye naturområder.

Med venlig hilsen

Rikke Lundsgaard
Landbrugspolitisk Medarbejder
Tlf: 23 20 30 07
E-mail adresse: rl@dn.dk

KOPI

Kirsten Dollerup (Fødevarerhverv)

Fra: Troels Garde Rasmussen [trr@kl.dk]
Sendt: 10. januar 2011 19:38
Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)
Emne: Forslag til lov om randzoner: KL's hørings svar

Fødevarerhverv
Arealkontoret

Hermed KL's hørings svar til forslag til lov om randzoner.

Venlig hilsen

Troels Garde Rasmussen
Chefkonsulent

Kommunernes Landsforening
Kontoret for Teknik og Miljø
Tlf. direkte: 3370 3803
Mail: trr@kl.dk
www.kl.dk

3105-09-261
250

FødevarerErhverv
Arealkontoret

Forslag til lov om randzoner: KL's høringsvar

Den 10. januar 2011

Generelt

Forslag til lov om randzoner medfører udlæg af op til 10 m randzoner langs alle vandløb og søer over 100 m². Det er grundlæggende godt for miljøet at udlægge udyrkede bræmmer langs vandløb og søer.

Muligheden for opdyrkning af randzonen med energiafgrøder vil dog forringe naturforbedringerne og markant forringe landskabet i ådale og langs søer og vandløb.

Lovforslaget virker generelt tungt administrerbart og der er en del beføjelser til fødevarerministeren - dvs. at de fulde konsekvenser af lovforslaget ikke er kendte.

For bl.a. at sikre natur, miljø, landskab og friluftsliv anbefaler KL, at det generelle dyrkningsforbud i randzoner fastholdes, dog med den lempelse, at det vil være muligt at udlægge randzonerne til vedvarende græs.

Ref TRR
trr@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/5

Grundlaget for ordningen

Ny natur

Et af lovforslagets målsætninger er at skabe 50.000 ha ny natur - bl.a. som delvis erstatning for opdyrkning af brakjorder. KL stiller spørgsmålstegn ved om lovforslaget reelt sikrer 50.000 ha ny natur. Udyrkede bræmmer langs vandløb er ikke nødvendigvis natur. Og det er ikke natur i det omfang randzonerne opdyrkes med monokulturer af energipil, elefantgræs eller andre mere eller mindre naturligt forekommende arter. En stor del af de udpegede randzoner kommer endvidere til at omfatte eksisterende natur i form af beskyttede naturområder. Desuden fremgår det ikke helt klart om eksisterende 2-meter bræmmer er indregnet i de 50.000 ha.

Vandløbsvedligeholdelse

Mange vandløbsregulativer har bestemmelser om vedligeholdelsesbræmmer på 6-8 m langs vandløbene, hvor der typisk ikke må plantes træer mv. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at bestemmelsen om dyrkning af vedvarende græs og energiafgrøder skal respektere regler fastsat i anden lovgivning herunder bestemmelser i vandløbsregulativer.

Det bør præciseres, at beplantning kun må finde sted efter forudgående accept fra kommunen.

Adgangsbestemmelser

Det fremgår af lovforslaget og bemærkningerne hertil, at randzonerne ikke giver offentligheden adgang til arealerne med mindre de støder op til et areal, der i forvejen er udyrket og offentligt tilgængeligt. Det forudses, at det kan være meget vanskeligt at afgøre i praksis om et areal er randzone eller et almindelig udyrket areal og det virker ikke velbegrundet at undtage disse arealer for offentlighedens adgang - bl.a. fordi landbrugeren kan søge kompensation for tabet af dyrkningsjord.

Randzoner bør derfor falde ind under naturbeskyttelseslovens generelle adgangsregler. Dertil kommer, at det rekreative potentiale for befolkningen i disse nye udyrkede områder derved kan komme samfundet til gavn og altså øge nytten af samfundets investering.

Administration af ordningen

Lovforslaget indebærer ingen direkte administrative forpligtelser for kommunen. Det er dog fortsat kommunen som er myndighed for de 2 m bræmmer, som er udlagt langs højt målsatte vandløb. Der vil derfor være 2 forskellige myndigheder, der kontrollerer bræmmerne/randzonerne langs mange vandløb. Det virker ikke effektivt - især set i lyset af den omfattende afbureaukratiseringsproces som er gennemført på Miljøministeriets område det seneste år.

Da bræmmerne udlægges af natur- og miljøhensyn og da kommunerne er natur og miljømyndighed med opgaver vedr. vandløb, KO-bestemmelser, vand- og natur-handleplaner mv. virker det mest oplagt at samle den nye kontrolopgave hos kommunerne. Der er da også en mulighed i lovforslaget for at opgaver kan uddelegeres til andre myndigheder efter nærmere forhandling.

Konsekvenser af lovforslaget

I opgørelsen af konsekvenser af lovforslaget mangler helt vurdering af de landskabelige og naturmæssige konsekvenser. Især dyrkning med forskellige energiafgrøder kan have store landskabelige konsekvenser.

Kompensationsbestemmelser

Landbrugeren kan kompenseres for tab af dyrkningsjord gennem 1-årige bevillinger af landdistriktsmidlerne - dog efter godkendelse i EU. Det fremgår af bemærkningerne, at det er usikkert om disse ordninger kan anvendes efter 2014.

Det bør fremgå af lovforslaget, hvad konsekvensen er, hvis en støtteordning ikke kan fortsætte.

Detaljerede bemærkninger

§ 1

Bestemmelsen om udlægning af randzoner kan give vanskeligheder for den praktiske vandløbsvedligeholdelse. Udover at etablering af energiafgrøder kan være i konflikt med arbejdsfærdslen langs vandløbet som nævnt indledningsvis, så kan randzonen også vanskeliggøre bortskaffelsen af oprenset grøde.

Ved grødeskæring og anden vedligeholdelse i vandløbene bliver grøde og fyldte lagt op på de tilstødende arealer. Efter reglerne i Vandløbsloven har bredejereren ansvar for at fjerne materialet. I offentlige vandløb bliver materialet lagt uden for

vandløbsbræmmen, så bredejeren kan pløje eller harve materialet ned uden at forbyrde sig mod forbuddet mod jordbehandling i bræmmen.

Hvis der på tilsvarende måde ikke må foretages jordbehandling i de nye randzoner, vil det blive vanskeligt for bredejeren at håndtere den grøde og fylde, der bliver lagt op – ligesom kommunen evt. kan blive påført betydelige ekstra omkostninger, såfremt den i konsekvens af loven bliver tvunget til at transportere grøde og fylde udenfor randzonen. Det er ikke muligt i én arbejdsgang, da gravemaskinen skal følges af en traktor med vogn, hvilket i sig selv vil fordoble prisen på oprensningen. Hertil kommer, at mange steder kan man ikke færdes med traktorgvogn, og at kørslen vil give væsentlige ekstra markskader.

Det bør derfor afklares om bredejeren har mulighed for at foretage jordbearbejdning af grøde og fylde i randzonerne.

§ 2

Lovforslaget medfører at der kan dyrkes 4-6 meter høje energifgrøder langs vandløb og søer, hvorved den rekreative værdi af stier langs åer og søer forringes markant. KL finder det særdeles uheldigt og kritisabelt – i relation til såvel statens som kommunernes bestræbelser på at forbedre sundhed og friluftsliv i de på mange måder vanskeligt stillede landdistrikter.

Ministeren bemyndiges til at fastsætte regler for hvilke plantearter, der må anvendes til energifgrøder. Det er således ikke fastlagt hvilke arter, der må anvendes, men der er i bemærkningerne til lovforslaget nævnt en række arter som forventes anvendt.

Det er stærkt betænkeligt at åbne op for beplantning med bl.a. elefantgræs og andre ikke hjemmehørende arter på arealer, der bl.a. har som formål at være ny natur og vil skulle indgå i de af kommunerne lovpligtigt udpegede økologiske forbindelse. Endvidere vil beplantninger med pil kunne medføre rodkud ud i vandløbet til gene for vandløbsvedligeholdelsen.

§ 5

Det samlede areal af randzonen kan max. omfatte 5% af en bedrifts areal. Der skal derfor ske en reduktion af randzonen hvis denne grænse overskrides.

Dette er en både vanskelig og ressourcekrævende bestemmelse at administrere og der vil tilsyneladende ikke blive taget hensyn til de miljømæssige forhold i forbindelse med en reduktion af randzonen. Endvidere kan der ske ændringer ved opkøb, forpagtning og ejendomsændringer, og det er uklart om det medfører efterfølgende ændringer af randzonen og hvem der egentlig skal kontrollere det.

§ 10

Det fremgår endvidere af lovforslaget, at offentligheden ikke vil få adgang til færdsel til fods på randzonearealer, selv om arealerne ellers synes at falde indenfor naturbeskyttelseslovens adgangsbestemmelser for udyrkede arealer. Det fremgår ikke, hvorfor denne bestemmelse påtænkes indført, men arealerne sidestilles blot med vandløbsbræmmen på to meter.

KL skal derfor bemærke, at det vil være meget vanskeligt for offentligheden at afgøre, om et givent udyrket areal skal opfattes som et areal med lovlig adgang eller ej – ikke mindst i de tilfælde, hvor et randzoneareal grænser op til et areal, hvor offentligheden allerede har lovlig adgang efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser.

Der synes med andre ord at være tale om en vanskelig administrerbar regel, der ikke har nogen fornuftig hensigt. Vandløbsbræmmer bør betragtes som en del af selve vandløbet i vandløbslovens forstand til forskel fra de randzonearealer, der ligger ud over nævnte to-meters bræmme. Reglen om undtagelse af offentlighedens adgang til netop disse arealer synes derfor ubegrundet og unødigt bureaukratisk.

KL finder på den baggrund, at randzoner bør falde ind under naturbeskyttelseslovens generelle adgangsregler. Dertil kommer, at det rekreative potentiale for befolkningen i disse nye udyrkede områder derved kan komme samfundet til gavn og altså øge nytten af investeringen.

Endelig vil lovforslaget i planlægningssammenhæng også begrænse kommunernes mulighed for at etablere stier langs vandløb og søer. Kommunerne har i en lang årrække arbejdet med at skabe rekreative stier rundt i kommunen – bl.a. langs med vandløb og søer. Dette arbejde vil i fremtiden blive vanskeligere, hvis der ikke vil blive adgang for offentligheden i randzonerne.

Derfor foreslår KL, at randzonerne sidestilles med udyrkede arealer jvf. Naturbeskyttelsesloven § 24, som er åbne for færdsel til fods og ophold.

Følgenvirkninger

Manglende synergi med vand- og naturindsatsen

Tidsfristen for kortlægning af randzonearealerne er medio 2012. Denne tidsfrist er noget sent i forhold til arbejdet med handleplanerne for vand- og naturplanerne, da det må forventes at en række arealer, der indgår i handleplanerne vil blive udpeget til randzoner. Tidsfristen for kortlægningen bør om muligt tilpasses den øvrige vand- og naturplanlægning.

Nogle kommuner ligger inde med oplysninger, der kan kvalificere statens kortgrundlag yderligere. Når statens kortgrundlag er udarbejdet vil det derfor være hensigtsmæssigt, at der foretages en høring af det statslige kortgrundlag i kommunerne. Der bør ligeledes være mulighed for løbende at ændre kortlægningen, eksempelvis i de tilfælde, hvor der fritlægges rørlagte vandløb, eller hvor der etableres nye søer.

Manglende synergi med naturbeskyttelsen

Ved vandløb og søer, hvor der ikke er krav om bræmmer ifølge vandløbslovens § 69 vil det, med denne lov, være muligt at plante energifgrøder i hele randzonen. Små søer er vigtige ynglelokaliteter for padden. Ved tilgroning forringes eller ødelægges ynglelokaliteter og rasteområder.

Flerårige energifgrøder i sø-randzoner kan være problematisk i forhold til paddens yngleforhold. Der nævnes i bemærkningerne bl.a. pil, poppel, ask og rød-el som mulige arter. Disse er høje arter, som vil skygge og dermed nedsætte vandtemperaturen i søen og dermed skade paddernes yngleforhold. Dette kan være i direkte strid med habitatdirektivets bestemmelser om ikke at ødelægge bilag IV arters raste- og yngleområder. Det hedder at ”der må dyrkes flerårige energifgrøder i det omfang, dette er muligt efter den øvrige lovgivning”, men da der tilsyneladende ikke kræves en sagsbehandling før tilplantningen, er der tilsyneladende ikke taget reelt hensyn til dette i lovudkastet.

I forbindelse med dispensationer til ændringer af § 3-beskyttede søer, stiller mange kommuner som standart vilkår om, at der ikke må plantes træer og buske nær beskyttede søer. Det skyldes, at beplantning inden for 10 m fra søer og vandhuller vil kunne medføre væsentlige tilstandsændringer og dermed er dispensationskrævende jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Tilstandsændringerne skyldes både vedplanternes skyggevirkning, bladnedfald og deraf følgende næringsstofberigelse og iltsvind samt drænende effekt. Det vækker derfor undren, at lovforslaget som kan komme i modstrid med naturbeskyttelsesloven.

Sø- og ånære arealer er ofte vandlidende. Netop fugtige områder vil være særligt attraktive at tilplante med flerårige energiafgrøder, hvilket vil kunne medføre alvorlige forringelser i leve- og spredningsmulighederne for en række arter. Blandt andet benytter flere fuglearter, såsom gæs og svaner, lavbundsarealer med flerårigt græs, brak og enårige afgrøder som fouragerings- og rasteområder. Der kan desuden forudses negative konsekvenser for en række engfuglearter, såsom vibe, stor kobbersneppe og engsnarre, idet yngle- og rasteområder vil forsvinde med tilplantningen.

Arealer med brak og vedvarende græs er desuden i sig selv rigere på bl.a. plante- og insekter end arealer med flerårige energiafgrøder. Dette er især kritisk i forhold til dyrkning af flerårige energiafgrøder i de gødsknings- og sprøjtefrie 10 m randzoner omkring vandløb og søer, der ellers ville kunne virke som vigtige levesteder og spredningskorridorer for både dyr og planter. Naturfordelen ved 10 m randzonerne går dermed tabt og med det muligheden for større biodiversitet i landbrugslandet.

Da energiafgrøder som pil og elefantgræs kan udvise invasive træk, vil energiafgrøder langs vandløb i praksis modvirke såvel statens som kommunernes bestræbelser på at opfylde regeringens mål om at standse tilbagegangen i biodiversitet – og vil ofte i praksis omkring søer og langs vandløb føre til en yderligere fragmentering af naturarealerne.

Det skyldes at en lang række af de plantearter, der nævnes i bemærkninger til lovforslaget ikke er hjemmehørende og udviser med deres vækst og spredningsmetoder invasive træk. Elefantgræs og præriegræs danner tætte bestande, der forhindrer spredning af naturlige arter. Igennem rodsrud og frøspredning kan energiafgrøderne også sprede sig ind i i beskyttet §3-natur og habitatnaturtyper. Etablerede bestande af energiafgrøder er meget svære at fjerne og vil medføre betydelige omkostninger for naturplejen.

I konsekvens af lovforslaget må der forudses en øgning i antallet af lovovertrædelser inden for den lovpligtige 2 m-bræmme langs særlige vandløb samt inden for § 3-beskyttede naturområder. Det skyldes, at flerårige energiafgrøder for nogle lodsejere vil synes som god måde at ”nyttiggøre” vandlidende og ellers uopdyrkelige områder på. Dette vil medføre en stigning i antallet af tidskrævende håndhævelsessager på § 3-området hos kommunerne.

Uafklarede økonomiske konsekvenser for kommunerne

I konsekvens af ovenstående bemærkninger, er der for KL at se nogle uafklarede økonomiske konsekvenser for kommunerne. KL ønsker derfor lovforslaget sendt i økonomisk høring.

K O P I

Kirsten Dollerup (FødevarerErhverv)

Fra: Morten Blom Andersen (FødevarerErhverv)
Sendt: 11. januar 2011 10:18
Til: Arealkontoret (KTP,DFFE)
Emne: VS: Bemærkninger vedr. forslag til Lov om randzoner

Fra: Camilla Bjerre Søndergaard (DEP)
Sendt: 11. januar 2011 10:16
Til: Morten Blom Andersen (FødevarerErhverv); Jakob Møgelvang (FødevarerErhverv)
Cc: Ulla Heiden (DEP)
Emne: VS: Bemærkninger vedr. forslag til Lov om randzoner

Med venlig hilsen
 Camilla Bjerre Søndergaard
 Chefkonsulent, Erhvervs- og Landbrugspolitisk kontor
 Direkte tlf: 339-22088
 Mobil: 41932328

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 Departementet
 Slotsholmsgade 12, 1216 København K
 Tlf. 33 92 33 01, Fax 33 14 50 42, e-mail fvm@fvm.dk
 www.fvm.dk

3105-09-261
 267

Fra: Ulla Heiden (DEP)
Sendt: 11. januar 2011 09:33
Til: Camilla Bjerre Søndergaard (DEP)
Cc: Kathrine Marie Steffensen (DEP); Kim Holm Boesen (DEP)
Emne: VS: Bemærkninger vedr. forslag til Lov om randzoner

Kære Camilla

Skal vel til FERV?

Fra: Postkasse, 2AFD_3KT (DEP)
Sendt: 11. januar 2011 09:14
Til: Eva Nissen (DEP); Tejs Binderup (DEP); Ulla Heiden (DEP); Camilla Bjerre Søndergaard (DEP)
Emne: VS: Bemærkninger vedr. forslag til Lov om randzoner

Fra: Postkasse, 1AFD_4KT (DEP)
Sendt: 10. januar 2011 21:50
Til: Postkasse, 2AFD_3KT (DEP)
Cc: Postkasse, 1AFD_4KT (DEP)
Emne: VS: Bemærkninger vedr. forslag til Lov om randzoner

Til videre foranstaltning.

Mvh Susan

11-01-2011

Fra: fvm
Sendt: 10. januar 2011 16:31
Til: Postkasse, 1AFD_4KT (DEP)
Emne: VS: Bemærkninger vedr. forslag til Lov om randzoner

Fra: Nielsen, Kurt [mailto:kni@dmu.dk]
Sendt: 10. januar 2011 16:10
Til: fvm
Cc: Schou, Sune Impgaard; Bjelskou, Jørgen
Emne: Bemærkninger vedr. forslag til Lov om randzoner

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Hermed fremsendes bemærkninger fra Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet vedr. forslag til Lov om randzoner.

Med venlig hilsen

Kurt Nielsen
Vicedirektør

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU)
Aarhus Universitet
Vejsløvej 25, 8600 Silkeborg
Tlf. 8920 1780 / kni@dmu.dk
Tlf. 8920 1400 / <http://www.dmu.dk>

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NOTAT

CC:

Naturstyrelsen, att. Jørgen Bjelskou

Miljøstyrelsen, att. Sune Schou

Bemærkninger til forslag til Lov om randzoner.

Poul Nordemann Jensen

Seniorkonsulent

Dato: 10. januar 2011

Side 1/3

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har den 10. december 2010 fremlagt overnævnte lovforslag i offentlig høring.

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), Aarhus Universitet har følgende bemærkninger til lovforslaget.

Effekten af randzoner på kvælstofudledningen

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at etableringen af randzoner på 50.000 ha landbrugsareal forventes at bidrage med en reduktion af kvælstofudledningen til vandmiljøet på indtil 2550 ton/år. DMU savner dokumentation for, hvorledes effekten i lovforslaget er fremkommet, herunder den anvendte retention, og hvor i vandmiljøet effekten er angivet (vandløbskant eller til kystområde).

Miljøstyrelsen anmodede i februar 2009 DMU om en vurdering af reduktionen i udvaskningen ved anlæg af 54.500 ha randzoner på landbrugsareal. Det var DMU's vurdering, at "den samlede reduktion i kvælstofudvaskningen ved ophør af gødskning af 54.500 ha omdrift- og græsarealer er i størrelsesordenen 1.300 til 3.300 ton N." DMU's vurdering fra 2009 er lavet i forhold til udvaskningen, hvorimod lovforslagets angivelse er udledning til vandmiljøet – uden at det er nærmere defineret, hvor i vandmiljøet (vandløbskant eller til kystområder eller lignende) man har beregnet udledning til.

Effekten af randzoner på fosforudledningen

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at etableringen af randzoner på 50.000 ha landbrugsareal forventes at bidrage med en reduktion af fosforudledningen til vandmiljøet på indtil 160 ton/år.

DMU har i samarbejde med Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF), Aarhus Universitet i december 2010 foretaget en revurdering af effekten af

randzoner i forhold til et notat udarbejdet af DMU i november 2008, hvor effekten af randzoner blev vurderet til at ligge i intervallet mellem 70 og 250 ton P/år. Udkast til notat er fremsendt til såvel Miljøministeriet som til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i december 2010. Udkastet påpeger, at effekten af randzoner med de samme forudsætninger som i 2008 notatet er betydeligt mindre end tidligere antaget. I denne sammenhæng bør det nævnes, at en af forudsætningerne både i 2008 og 2010 vurderingerne er en årlig fjernelse af plantemateriale. Det er uklart, hvorvidt denne forudsætning er dækket af den rydningspligt, der er jf. lov om landbrugsjorder.

Udkast til notat fra december 2010 peger på, at plantning af træer langs vandløbene kan have en væsentlig reducerende effekt på fosforudledningen via brinkerrosion og dermed øge effekten af randzoner.

Etablering af energiafgrøder i de nye randzoner vil forventeligt have en mindre effekt end græsser og urter for tilbageholdelse af fosfor fra tilstødende marker, som tilføres ved jorderosion og overfladisk afstrømning.

Langs de vandløb, som ikke allerede har en lovpligtig 2 m randzone (bræmme) jf. Vand-løbslovens § 69, bør de første 2 m af randzonen sidestilles med de lovpligtige, hvad angår friholdelse for jordbearbejdning, herunder tilladelse til dyrkning af energiafgrøder. Derved sikres en beskyttelse af brinkerne mod kørsel med tunge maskiner, og der kan forventes tilsvarende effekter, hvad angår reduktion af fosfortab som ved indførelsen af den lovpligtige 2 m bræmme. Effekten af en sådan 2 m bræmme langs vandløb, hvor der i dag ikke findes en udyrket bræmme, er dog ikke medtaget i udkastet til notat om virkningen af randzoner pga. manglende viden om udbredelsen og effekten.

Randzoner som ny natur.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at randzonerne skal udgøre 2/3 af målet for ny natur i Grøn Vækst. Det hedder videre i bemærkningerne, at "denne nye natur vil skabe nye levesteder for vilde dyr og planter og vil være af stor betydning for biodiversiteten ved at give plante- og dyrearter forbedrede muligheder for at sprede sig". Samtidig gives der mulighed for at dyrke visse flerårige energiafgrøder.

DMU's savner en dokumentation for, at randzoner vil kunne bidrage med de markante naturmæssige forbedringer, som er nævnt i lovforslaget. Dette gælder særligt på de arealer, som påtænkes anvendt til energiafgrøder.

Helt generelt mangler naturen plads i Danmark, og derfor vil en udvidelse af naturens råderum være positiv for biodiversiteten. Den natur, Danmark mangler i dag og som for alvor kan øge biodiversiteten, er gammel urørt skov, alle næringsfattige naturområder, herunder områder med naturlig hydrologi.

Det betyder, at nøglen til aktivt at forbedre biodiversiteten i randzoner og vandløb vil være en udlægning, hvor der lokalt tages udgangspunkt i:

- den eksisterende natur i nærheden,
- næringsstofpåvirkningen,
- næringsstofpuljen i jorden samt
- vandløbets fysiske udformning.

For at opnå positive effekter på biodiversiteten vil udlægningen af randzoner kunne kræve, at vandløbenes fysiske udformning ændres. Velfungerende overgangszoner mellem land og vand, hvor vandløbsbunden hæves, og der dermed skabes mulighed for at øge samspillet mellem land og vand, kan i høj grad være medvirkende til at sikre god økologisk tilstand i vandløb. Opvækst af træer langs små vandløb og grøfter vil, ud over at give en stabilisering af brinken, også mange steder være den rigtige løsning til at sikre en højere biodiversitet, fordi trævegetation bortskygger den høje og ensformige urtevegetation, der vokser frem, når der er mange næringsstoffer i jorden. Samtidig vil træer kunne bidrage til at øge den fysiske variation i vandløbet til glæde for vandløbets dyr, samt skærme vandløb for store temperaturudsving.

Flere forhold tilsiger derfor, at en optimal effekt af randzoner kræver en lokal og differentieret tilgang, hvor randzonens bredde afstemmes med de mål, man ønsker at opnå.

Vidensgrundlaget om naturværdien af tidligere omdriftsarealer, som udlægges med forskellige energiafgrøder, er meget sparsomt, herunder dokumentationen i forhold til at indvirke på biodiversiteten.

Endelig skal DMU gøre opmærksom på, at det kommende overvågningsprogram NOVANA 2011-15 ikke indeholder aktiviteter, der gør det muligt at følge naturudviklingen på de berørte arealer (med eller uden energiafgrøder). Såfremt man ønsker at kunne dokumentere udviklingen i randzonerne, skal der derfor opstilles et overvågningsprogram, som er målrettet dette.